

Jan Šíblo: Sbor příbramských ostrostřelců: jeho historie a konzervace dochovaného fondu ve sbírkách Státního okresního archivu Příbram.

Ateliér restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů FR Upa, diplomová práce, 2012.

Oponentský posudek.

Předkládaná práce je rozdělena do dvou základních částí: první zpracovává historii příbramského ostrostřeleckého sboru v širších souvislostech, druhá se týká konzervátorského zásahu na archiváliích vzniklých z činnosti tohoto původce. Tento posudek se týká historické části práce (prvních 66 s.).

Autor na úvod zhodnotil jemu dostupné informační zdroje. Pak se zabýval nejprve střeleckými a ostrostřeleckými sbory obecně v jejich hypotetickém i reálném vývoji od raného středověku po 20. století. Ve třetí kapitole podrobně popsal vznik a trvání ostrostřeleckého sboru v Příbrami, včetně hmotných památek, které po něm zůstaly.

Z celé části práce věnující se historické zkoumání je třeba za velmi zdařilou považovat kapitolu třetí, zabývající se příbramským ostrostřeleckým sborem. Autor měl k dispozici poměrně početný konvolut písemností vzniklých z činnosti tohoto spolku v jeho novodobé historii a na jeho základě sepsal živý obrázek, který je řemeslně zvládnutý, proporcionální a dobře se čte. Navíc neváhal provést důkladný průzkum muzejních sbírek a pokusil se v nich identifikovat co nejvíce předmětů, které se spolkem souvisejí. Některé z nich jsou v užších i širších souvislostech doslova unikátní (např. střelecký terč, na kterém je zachycen úředník v kanceláři).

Druhá kapitola, ve které se autor snaží podat jakýsi obecný obrázek střelců jako historicky se vyvíjejícího společenství působí oproti tomu značně rozpačitě, je neukotvená a časově rozháraná. Snaha po zobecnování informací načerpaných z vybrané literatury autora zavedla trochu do slepé uličky. Jakoby se urputně bránil poznání, že s tímto přístupem je zobecnování velmi těžké, nepřesné a v konečném důsledku ke kýženému výsledku nevede. Každá ze společností střelců (ať už se z nich v 19. století stali ostrostřelci nebo střelci) byla jiná a vyvíjela se víc pod vlivem místních podmínek, než obecných tendencí. Jedinou alespoň poněkud spolehlivou cestou ke zobecnění by tak mohlo být sledování právního rámce, ve kterém se tyto společnosti a následně spolky pohybovaly. To je však rovina, kterou autor důsledně pomíjí. V souvislosti s primárním zaměřením práce na konzervování a restaurování archiválií by to bylo celkem pochopitelné, pokud by nedošlo na pokus o zobecnění ve druhé kapitole historického výzkumu.

Celkově však je třeba konstatovat, že autor prokázal v rámci historického výzkumu schopnost pracovat s literaturou i s archiváliemi a získané informace soustředit do textu odpovídající úrovně.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ještě výborně.

Pardubice, 10. září 2012

doc. PhDr. Marie Macková, Ph.D.

Ústav historických věd FF Univerzity Pardubice

Posudek oponenta

Autor diplomové práce: Mgr. Jan Šíblo

Název diplomové práce: **Sbor příbramských ostrostřelců: jeho historie a konzervace dochovaného fondu ve sbírkách SOKA Příbram.**

Praktická část diplomové práce je zaměřena na průzkum fyzického stavu studovaného fondu, jeho konzervaci a restaurování. Zpracovávaný archivní materiál je dle přiložených obrázků typickým příkladem archiválií pocházejících z 18. - 19. století. Tři kartony obsahovaly především aktový materiál, ve fondu se nacházely také knihy s různými typy vazeb a stupněm poškození. Úřední záznamy jsou charakteristické řadou různorodých záznamových prostředků, přítomností kolků a pečeti, což pro restaurátora představuje řadu úskalí především během konzervačních postupů.

K řešení úkolu praktické práce nemám žádných připomínek. Zvolené postupy jsou provedeny s citem a voleny na míru typu materiálu a charakteru jeho poškození. Všechny zásahy zohledňují specifické chování různých záznamových prostředků a připojených pečeti. Dle obrazové dokumentace je možné konstatovat, že práce je provedena na vysoké profesionální úrovni. Student nezapomněl navrhnout způsob dalšího uložení restaurovaného fondu, zvažoval několik variant pro uložení archiválií různých formátů s cílem zabránit při manipulaci dalšímu poškození aktového materiálu a jedno řešení realizoval. Realizace proběhla v souladu s požadavky zadavatele.

Práce představuje komplexní postup záchrany fondu od průzkumu fyzického stavu, konzervace a restaurování až k optimálnímu uložení. Přestože student uvádí, že fond „Sbor měšťanských ostrostřelců Příbram 1766-1909“ není rozsáhlý, objem odvedené práce je značný. Je chvályhodné, že se mu podařilo zmapovat a zrestaurovat téměř celý fond.

Praktická část diplomové práce je sepsána přehledně a srozumitelně s odkazy na obrazovou přílohu a na další detaily uvedené v tabulkách (pH vybraných folií, typologický popis knih, jejich poškození a postup restaurátorského zákroku).

Provedení praktické části diplomové práce považují za velmi kvalitní, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze dne 10. 9. 2012

Ing. Hana Paulusová

